

Marcin Danielewski

Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. "Chryścianizacja Europy. Kościół na przełomie I i II tysiąclecia", Poznań, 25-26 września 2014 r.

Historia Slavorum Occidentis 2(9), 286-288

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Chryścianizacja Europy. Kościół na przełomie I i II tysiąclecia”, Poznań, 25–26 września 2014 r.

W dniach 25–26 września 2014 r. w poznańskim Pałacu Działyńskich odbyła się konferencja pt. „Chryścianizacja Europy. Kościół na przełomie I i II tysiąclecia”. Organizatorem wydarzenia był Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu NPRH Nr 0046/NPRH3/H11/82/2014 pt. „Dzieje (archi)diecezji poznańskiej X-XX w. U źródeł polskiego chrześcijaństwa i Kościoła”. Sesja naukowa wpisała się w nurt wydarzeń związanych ze zbliżającą się 1050 rocznicą chrztu Polski, a jej przewodnim tematem była chryścianizacja Europy.

Konferencja odbyła się w czterech blokach tematycznych o następujących tytułach: „Początki i rozwój chrześcijaństwa w ramach Cesarstwa Rzymskiego”, „W kręgu judaizmu i islamu”, „Pierwotne religie Europy” i „Ekspansja Europy w ramach i poza limesem rzymskim. Aspekty religijne, prawne i polityczne”.

Oficjalne otwarcie konferencji nastąpiło 25 września. Słowo wstępne wygłosił dyrektor Instytutu Historii UAM w Poznaniu prof. dr hab. Józef Dobosz oraz prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk. W dopołudniowej części konferencji („Początki i rozwój chrześcijaństwa w ramach Cesarstwa Rzymskiego”) mieliśmy okazję usłyszeć trzy referaty. Pierwszy z nich wygłosiła prof. dr hab. Maria Dzielska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie). Referat dotyczył problematyki różnorodności religijnej w ramach funkcjonującego Cesarstwa Rzymskiego (*Panorama religijna Cesarstwa Rzymskiego*). Następnie wystąpił prof. dr hab. Jan Iluk (Uniwersytet Gdański), przedstawiając zagadnienia związane z współistnieniem i konfliktem chrześcijan z żydami (*Chrześcijaństwo i żydzi w antycznym wymiarze współistnienia i konfliktu*). Tę część konferencji zakończyło przedstawienie tematyki dotyczącej miejsca chrześcijan w państwie rzymskim i ich rosnącej roli (*Chrześcijaństwo w Imperium Romanum – od prześladowań do dominacji*). Referat na ten temat wygłosił prof. dr hab. Kazimierz Iłski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Podsumowaniem tej części sesji była ożywiona dyskusja, po której uczestnicy udali się na zasłużoną przerwę.

Popołudniową część konferencji otworzył referat ks. dra Stanisława Adamiaka (Papieski Uniwersytet Gregoriański w Rzymie), który zaprezentował tematykę związaną z ekspansją chrześcijaństwa w początkach jego istnienia (*Dynamika ekspansji chrześcijaństwa w pierwszych wiekach*). Kolejno głós zabrał dr hab. Sławomir Bralewski, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki). Naukowiec ten wystąpił z tematem dotyczącym początków funkcjonowania Kościoła i jego administracji (*Struktury administracyjne wczesnego Kościoła*). Był to ostatni referat w części sesji, którą zatytułowano: „Początki i rozwój chrześcijaństwa w ramach Cesarstwa Rzymskiego”.

Drugą część konferencji pod tytułem „W kręgu judaizmu i islamu”, na którą złożyły się dwa referaty, otworzyło wystąpienie dra hab. Rafała Witkowskiego (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Badacz w swoim referacie opowiedział o mozaizmie (*Tendencje prozelityczne w mozaizmie*). Następnie głós zabrał dr hab. Zdzisław Pentek, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Wystąpił on z referatem dotyczącym relacji żydowsko-chrześcijańskich i chrześcijańsko-muzułmańskich (*Żydzi pod dominacją chrześcijan. Chrześcijanie pod dominacją islamu*).

Po krótkiej przerwie zgromadzeni mieli okazję wysłuchać referatu prof. dra hab. Leszka Pawła Słupeckiego (Uniwersytet Rzeszowski). Referent w ramach trzeciej części sesji zatytułowanej: „Pierwotne religie Europy” opowiedział o Celtach i Germanach oraz przyjmowaniu przez nich chrześcijaństwa (*Celtowie, Germanie*). Następnie głós zabrał prof. dr hab. Stanisław Rosik (Uniwersytet Wrocławski) z referatem dotyczącym Bałtów i Słowian w kontekście religii chrześcijańskiej (*Słowianie, Bałtowie*). Ostatnim prelegentem tego dnia był dr hab. Krzysztof Stopka, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie). Naukowiec ten wystąpił z tematem misji nestoriańskich w krajach Azji i Afryki (*Armenia, Etiopia, Persja, misje nestoriańskie*) i otworzył on zarazem ostatnią część konferencji pod tytułem „Ekspansja Europy w ramach i poza limesem rzymskim. Aspekty religijne, prawne i polityczne”. Na tę część sesji składało się siedem wystąpień.

Drugiego dnia konferencji mieliśmy okazję wysłuchać sześciu referatów. 26 września konferencję otworzył referat dra hab. Jana Teofila Prostko-Prostyńskiego, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Historyk ten opowiedział zgromadzonym o Germanach w Cesarstwie

Rzymskim w kontekście chrześcijaństwa (*Ludy germańskie na terenie Cesarstwa*). Następnie, referat wygłosił prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Wystąpienie tego naukowca dotyczyło średniowiecznej Irlandii i przyjmowania przez nią chrześcijaństwa (*Irlandia*). Kolejny głos również dotyczył Wysp Brytyjskich. Mgr Maksymilian Sas (Uniwersytet Warszawski) wypowiedział się na temat Anglii i rozwijającego się w czasach anglosaskich chrześcijaństwa (*Anglia anglo-saska*). Popołudniową część konferencji zamknęło wystąpienie dra hab. Dariusza Andrzejka Sikorskiego (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), który przybliżył zagadnienie chrystianizacji krajów germańskich (*Germania*).

Popołudniu konferencję rozpoczął prof. dr hab. Maciej Salamon (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), który omówił problem misji chrystianizacyjnej wschodniej i zachodniej w tzw. Młodszej Europie (*Chryścianizacja czy ekspansja? Misja wschodnia i zachodnia we wczesnośredniowiecznej „Młodszej Europie”*). Obrady tego dnia i zarazem całą konferencję zamknął wystąpieniem dr hab. Adam Krawiec, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Historyk wygłosił referat, który w zasadzie podsumowywał całe obrady i miał zobrazować cywilizacyjną, a także duchową rolę chrześcijaństwa (*Cywilizacyjna i duchowa rola chrześcijaństwa we wczesnym średniowieczu*). Konferencję podsumowali, a następnie zamknęli prof. dr hab. J. Strzelczyk oraz prof. dr hab. Józef Dobosz.

Sesja, która odbyła się w poznańskim Pałacu Działyńskich cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród naukowców. Można ją z pewnością traktować, jako zapowiedź wielu kolejnych imprez naukowych, przygotowywanych w związku z nadchodzącymi obchodami 1050 rocznicy chrztu Polski. Organizacja konferencji przez Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza pozytywnie świadczy o zaangażowaniu środowiska naukowego poznańskich historyków w wydarzenia rocznicowe. Cieszyć musi także fakt, że w ramach projektów naukowych takich jak „Dzieje (archi)diecezji poznańskiej X-XX w. U źródeł polskiego chrześcijaństwa i Kościoła”, a dotowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uwzględniane są konferencje. Stanowią one bowiem miejsce do dyskusji, wymiany doświadczeń, nawiązywania kontaktów i przyczyniają się do rozwoju naukowego.

Marcin Danielewski (Poznań)